

V L A A M S P A R L E M E N T

Zitting 2005-2006

6 december 2005

ONTWERP VAN DECREET

houdende bepalingen tot begeleiding van de begroting 2006

VERSLAG

**namens de Commissie voor Leefmilieu en Natuur, Landbouw,
Visserij en Plattelandsbeleid en Ruimtelijke Ordening en Onroerend Erfgoed
uitgebracht door mevrouw Hilde Crevits**

(Hoofdstuk V – VLAM;

**Hoofdstuk XIII – Regeling van de vrijwillige, volledige en definitieve stopzetting
van de productie van alle dierlijke mest, afkomstig van één of meerdere diersoorten;**

Hoofdstuk XV – Geografische aanduidingen en oorsprongsbenamingen;

Hoofdstuk XVI – Instituut voor Natuur- en Bosonderzoek;

Hoofdstuk XVIbis – Instituut voor Landbouw- en Visserijonderzoek (nieuw);

Hoofdstuk XVIbis – Reorganisatie van de watersector (nieuw))

Samenstelling van de commissie:

Voorzitter: de heer Patrick Lachaert.

Vaste leden:

de heren Pieter Huybrechts, Stefaan Sintobin, mevrouw Marleen Van den Eynde, de heren Wim Van Dijk, Frans Wymeersch;

mevrouw Hilde Crevits, de heer Erik Matthijs, de dames Tinne Rombouts, Joke Schauvliege;

de heer Karlos Callens, mevrouw Stern Demeulenaere, de heer Patrick Lachaert;

de heren Jos Bex, Bart Martens, André Van Nieuwkerke.

Plaatsvervangers:

de dames Agnes Bruyninckx, Katleen Martens, de heer Felix Strackx, mevrouw Gerda Van Steenberge, de heer John Vrancken;

de heer Jos De Meyer, mevrouw Trees Merckx-Van Goey, de heren Frans Peeters, Jan Verfaillie;

de heer Jean-Marie Dedecker, mevrouw Dominique Guns, de heer Paul Wille;

de heren Herman Lauwers, Jacky Maes, Ludo Sannen.

Toegevoegde leden:

de heer Rudi Daems;

de heer Mark Demesmaeker.

Zie:

567 (2005-2006)

- Nr. 1: Ontwerp van decreet
- Nr. 2: Amendement
- Nr. 3: Verslag van het Rekenhof
- Nrs. 4 tot 8: Amendementen
- Nr. 9: Verslag namens de Commissie voor Algemeen Beleid, Financiën en Begroting
- Nr. 10: Verslag namens de Commissie voor Cultuur, Jeugd, Sport en Media
- Nr. 11: Verslag namens de Commissie voor Economie, Werk en Sociale Economie
- Nr. 12: Verslag namens de Subcommissie voor Landbouw, Visserij en Plattelandsbeleid

INHOUD

	Blz.
I. Toelichting en bespreking.....	4
II. Stemming.....	8

DAMES EN HEREN,

De Commissie voor Leefmilieu en Natuur, Landbouw, Visserij en Plattelandsbeleid en Ruimtelijke Ordening en Onroerend Erfgoed besprak op 17, 23 en 24 november en 1 december 2005 het haar toegewezen hoofdstuk XVI – Instituut voor Natuur- en Bosonderzoek van het ontwerp van decreet houdende bepalingen tot begeleiding van de begroting 2006. Een amendement werd aangenomen dat een nieuw hoofdstuk XVIbis – Reorganisatie van de watersector toevoegt.

De Subcommissie voor Landbouw, Visserij en Plattelandsbeleid besprak op 17 november 2005 de haar toegewezen hoofdstukken V – VLAM, XIII – Regeling van de vrijwillige, volledige en definitieve stopzetting van de productie van alle dierlijke mest, afkomstig van één of meerdere diersoorten en XV – Geografische aanduidingen en oorsprongsbenamingen. Een amendement werd besproken dat een nieuw hoofdstuk XVIbis – Instituut voor Landbouw- en Visserijonderzoek toevoegt. Namens de subcommissie bracht mevrouw Tinne Rombouts verslag uit aan de Commissie voor Leefmilieu en Natuur, Landbouw, Visserij en Plattelandsbeleid en Ruimtelijke Ordening en Onroerend Erfgoed (*Parl. St. VI. Parl. 2005-06, nr. 567/12*).

Het ontwerp van programmadecreet werd besproken samen met de uitgavenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 2006. Daarover wordt verslag uitgebracht in *Parl. St. VI. Parl. 2005-06, nr. 15/4-G*.

I. TOELICHTING EN BESPREKING

HOOFDSTUK V

VLAM

Dit hoofdstuk, bestaande uit een artikel 8, werd eerst in de Subcommissie voor Landbouw, Visserij en Plattelandsbeleid besproken.

Het hoofdstuk wordt zonder verdere opmerkingen aangenomen met 9 stemmen bij 5 onthoudingen.

HOOFDSTUK XIII

Regeling van de vrijwillige, volledige en definitieve stopzetting van de productie van alle dierlijke mest, afkomstig van één of meerdere diersoorten

Dit hoofdstuk, bestaande uit een artikel 22, werd eerst in de Subcommissie voor Landbouw, Visserij en Plattelandsbeleid besproken.

Het hoofdstuk wordt zonder verdere opmerkingen aangenomen met 9 stemmen tegen 5.

HOOFDSTUK XV

Geografische aanduidingen en oorsprongsbenamingen

Dit hoofdstuk, bestaande uit een artikel 24, werd eerst in de Subcommissie voor Landbouw, Visserij en Plattelandsbeleid besproken.

Het hoofdstuk wordt zonder verdere opmerkingen aangenomen met 9 stemmen bij 5 onthoudingen.

HOOFDSTUK XVI

Instituut voor Natuur- en Bosonderzoek

De heer *Kris Peeters*, Vlaams minister van Openbare Werken, Energie, Leefmilieu en Natuur, geeft toelichting bij dit hoofdstuk, bestaande uit de artikelen 25 tot 33.

In het kader van het proces Beter Bestuurlijk Beleid worden het Instituut voor Natuurbehoud (IN) en het Instituut voor Bosbouw en Wildbeheer (IBW) gefusioneerd in het Instituut voor Natuur- en Bosonderzoek (INBO). Zowel aan het IN als het IBW was een eigen vermogen toegevoegd. Jarenlange ervaring bij het IN en het IBW toont volgens de minister aan dat een dergelijk eigen vermogen noodzakelijk blijft voor een efficiënte en motiverende werking. Er wordt met de bepalingen in het ontwerp van programmadecreet dan ook een eigen vermogen toegevoegd aan het INBO om het wetenschappelijk onderzoek en de bijhorende dienstverlening te kunnen blijven verzekeren.

Meer in detail verzekert een eigen vermogen volgens de minister een soepel beheer van het INBO en operationaliteit en flexibiliteit in de dienstverlening. Via het eigen vermogen kan het instituut participeren in federale, Europese en internationale onderzoeksprogramma's en projecten, en kan het ook projecten, studie en analyses, die kaderen binnen zijn specifieke expertise en opdracht, uitvoeren voor derden, zowel publiekrechtelijke als privaatrechtelijke rechtspersonen. Bovendien maakt het eigen vermogen het mogelijk om mee te dingen aan oproepen tot onderzoeksvoorstellen vanuit de Vlaamse overheid, ook

buiten het beleidsdomein Leefmilieu en Natuur. Het eigen vermogen biedt verder de mogelijkheid tot het valoriseren van onderzoeksresultaten door royalty's en octrooien.

De artikelen 25 tot 33 en het hoofdstuk XVI worden zonder verdere opmerkingen aangenomen met 9 stemmen bij 5 onthoudingen.

HOOFDSTUK XVIbis (nieuw)

Instituut voor Landbouw- en Visserijonderzoek

Amendement nr. 1 van mevrouw Tinne Rombouts en de heren Jos De Meyer, Karlos Callens, Jacky Maes en Mark Demesmaeker strekt ertoe een nieuw Hoofdstuk XVIbis – Instituut voor Landbouw- en Visserijonderzoek, in te voegen, dat bestaat uit de artikelen 33bis tot 33undecies (*Parl. St. VI. Parl. 2005-06, nr. 567/2*).

Dit amendement werd eerst toegelicht en besproken in de Subcommissie voor Landbouw, Visserij en Plattelandsbeleid.

Het amendement wordt zonder verdere opmerkingen aangenomen met 14 stemmen.

In de tekst aangenomen door de commissies wordt het hoofdstuk vernummerd in hoofdstuk XVIII en de artikelen vernummerd in de artikelen 35 tot 44.

HOOFDSTUK XVIbis (nieuw)

Reorganisatie van de watersector

Een amendement nr. 2, voorgesteld door de heren Erik Matthijs, Patrick Lachaert, Bart Martens en Jos Bex, strekt ertoe een nieuw hoofdstuk XVIbis – Reorganisatie van de watersector, bestaande uit de artikelen 33bis tot 33vicies, in te voegen (*Parl. St. VI. Parl. 2005-06, nr. 567/4*).

Toelichting van het amendement

De heer *Erik Matthijs* geeft toelichting bij het amendement. Het nieuwe hoofdstuk bevat zes afdelingen waarin evenveel wetten en decreten worden gewijzigd. De voorstellen tot wijziging van de wet van 26 maart 1971 op de bescherming van de oppervlaktewateren tegen verontreiniging en van het decreet van 24 mei 2002 betreffende water bestemd voor menselijke aan-

wending in de afdelingen I en IV, geven verdere invulling aan de kaderrichtlijn Water (2000/60/EG van 23 oktober 2000) en de beslissing van de Vlaamse Regering van 17 september 2004 over de organisatie van de waterzuivering.

Met deze wijzigingen worden volgens de indieners volgende doelstellingen beoogd :

- een verdere invulling geven van de integrale benadering van de waterketen door het benadrukken van de band tussen waterverbruik, afvalwaterinzameling en collectering en waterzuivering;
- de toepassing van het principe ‘de vervuiler betaalt’ voor de gehele waterketen duidelijk maken door een opsplitsing te maken tussen diegenen die voor de zuivering van hun afvalwater gebruik maken van de collectieve voorzieningen en diegenen die zelf instaan voor de zuivering van hun afvalwater;
- het verder benadrukken van het dienstverleningsaspect met een fiscale optimalisatie voor zowel het Vlaamse Gewest als de bedrijven;
- waar mogelijk de procedures vereenvoudigen en transparanter maken voor de gebruiker;
- de grondwaterheffing meer sturend maken en gebiedsgericht differentiëren teneinde tot een meer duurzaam gebruik te komen van de overgeëxploiteerde kwetsbare waterlagen.

In afdeling I worden in de wet van 26 maart 1971 wijzigingen aangebracht die tot doel hebben:

- de contractmogelijkheid waarin was voorzien in het decreet van 24 december 2004 (programma-decreet bij de begroting 2005) uit te breiden naar alle rioollozende grootverbruikers die nu of in de toekomst zullen gebruik maken van de collectieve saneringsinfrastructuur;
- het eenheidstarief van de heffing te differentiëren naargelang het gaat om zelfzuiveraars, die de kostprijs van de zuivering geïnternaliseerd hebben, en rioollozers, die voor de zuivering van hun afvalwater gebruik maken van de collectieve saneringsinfrastructuur;
- alle bedrijven die zelf hun afvalwater moeten zuiveren, en dus in hun vergunning normen opgelegd kregen voor het lozen op oppervlaktewater, gelijk te behandelen, ongeacht of zij rechtstreeks

lozen in oppervlaktewater of voor het lozen in oppervlaktewater gebruik maken van een beperkt gedeelte van de riolering;

- de reductie om economische redenen voor de sectoren 45a, 45b, 45c, 45d, 51a en 51b op het niveau van heffingsjaar 2005 te behouden;
- de heffing voor ziekenhuizen, bepaalde verzorgingsinstellingen en onderwijsinstellingen te behouden op het niveau van 2005;
- de zonerings- en uitvoeringsplannen decretaal te verankeren.

In afdeling IV worden aan het drinkwaterdecreet van 24 mei 2002 wijzigingen aangebracht die tot doel hebben:

- de drinkwatermaatschappijen de mogelijkheid te bieden om een kostprijs aan te rekenen aan de eigen waterwinners in de vorm van een vergoeding voor het gebruik van de collectieve saneringsinfrastructuur;
- de uitbreiding van de vrijstelling van de aanrekening van de bijdrage voor de rioollozende bedrijven met lozingsnormen oppervlaktewater.

De aanpassing aan het decreet van 24 januari 1984 houdende maatregelen inzake het grondwaterbeheer in afdeling II betreft een heffingsreductie voor de exploitanten van een openbaar waterdistributienetwerk voor de hoeveelheid water die voorafgaand aan de winning kunstmatig geïnfilteerd werd, voor zover aan bepaalde voorwaarden is voldaan. Een tweede wijziging betreft de invulling van een gebiedsfactor in de heffingsformule voor grondwater uit het sokkelsysteem.

In de afdelingen III en V worden het decreet van 5 april 1995 houdende algemene bepalingen inzake milieubeleid en het decreet van 18 juli 2003 betreffende het integraal waterbeleid gewijzigd om de zonerings- en uitvoeringsplannen decretaal vorm te geven.

Afdeling VI bevat enkele aanpassingen van de overgangsbepalingen in het decreet van 24 december 2004 (programmadedcreet bij de begroting 2005).

De heer *Bart Martens* voegt eraan toe dat door de voorgestelde wijziging van het grondwaterdecreet in afdeling II voor de eerste keer de gebiedsfactor, die einde 2001 door het programmadedcreet in de formule

van de grondwaterheffing werd ingevoerd, wordt ingevuld. De grondwaterheffing kan door de voorgestelde wijziging meer sturend worden en de bedrijven aanzetten om te investeren in waterbesparing en het gebruik van ‘grijs water’ of andere waterbronnen. De wijziging beoogt dus een meer duurzaam gebruik van sokkelwater.

Uitwisseling van gegevens

De heer *Rudi Daems* heeft een algemene bedenking bij de voorgestelde wijzigingen aan artikel 32quater, §1, van de wet van 26 maart 1971 en aan artikel X.2.3., §1, van het decreet van 5 april 1995 houdende algemene bepalingen inzake milieubeleid (artikelen 33bis en 33duodecies van het amendement). Deze wijzigingen hebben tot doel de uitwisseling van gegevens tussen de verschillende actoren van de waterzuivering te verbeteren.

Zoals einde 2004 werd bepaald in het programmadedcreet, kunnen gemeenten, na een publieke marktbevraging, entiteiten aanstellen die belast zijn met en instaan voor de aanleg, het aanpassen, het onderhoud of de exploitatie van de gemeentelijke saneringsinfrastructuur. Er zijn meerdere gemeenten die daartoe een contract sloten met Aquafin. Volgens de heer Daems is het moeilijk om inzage te krijgen in die contracten, ook voor de Vlaamse Milieumaatschappij (VMM). De VMM, die nochtans de ecologische en economische regulator is wat waterzuivering betreft, kan moeilijk toezicht uitoefenen indien de overeenkomsten niet aan haar worden meegedeeld. De heer Daems pleit voor volledige openheid, dus niet enkel wat de gegevens noodzakelijk voor de berekening van de saneringsbijdrage en/of vergoeding betreft

De *minister* vraagt of het lid dan meent dat de VMM onvoldoende controle heeft op de uitvoering van gemeentelijke saneringsplicht.

De heer *Rudi Daems* bevestigt dat Aquafin aan een gemeentebestuur heeft gemeld dat de overeenkomsten met de gemeenten private contracten zijn en dat deze niet mogen worden meegedeeld aan de VMM. Dit kan leiden tot rechter-en-partij-situaties aangezien Aquafin zowel op gewestelijk als gemeentelijk niveau actief is en de VMM als regulator geen volledige inzage krijgt. Die situatie kan nadelig zijn voor het gewest.

Namens de *minister* wordt gesteld dat de VMM bij Aquafin inzage kan krijgen in alle overeenkomsten. Er worden echter geen kopieën van de contracten

aan VMM gegeven, aangezien die informatie bevatten die de concurrentiële werking van de markt kan verstoren.

De heer *Patrick Lachaert* bevestigt dat de gemeenten de mogelijkheid hebben om, na bevraging van de markt, een overeenkomst te sluiten voor de exploitatie van het gemeentelijk rioleringsnet. De partij waarmee een overeenkomst wordt gesloten kan Aquafin zijn, maar ook een ander bedrijf of entiteit, zoals de initiatieven die door watermaatschappijen en intercommunales worden opgericht. Juridisch gezien is het Vlaamse Gewest niet bij deze overeenkomsten betrokken. De bevoegdheid om deze overeenkomsten te sluiten behoort tot de gemeentelijke autonomie. De VMM behoudt natuurlijk wel haar bevoegdheid om tussen te komen wanneer het gaat over de visie en de plannen inzake de verdere uitbouw van het rioleringsnet en over de subsidies voor gemeentelijke rioleringsprojecten. Het gewest is ook betrokken partij wanneer het zelf participeert in de projecten boven de 2000 inwonersequivalenten en bij gemengde projecten.

Volgens de heer *Rudi Daems* is er een verschil tussen Aquafin als partner voor de gemeenten en de andere mogelijke actoren. Aquafin is immers ook de partner bij de uitbouw en het beheer van de gewestelijke infrastructuur.

De *minister* neemt akte van deze opmerkingen en zal bij de VMM informeren of er zich een probleem stelt en of er in dat verband maatregelen moeten worden genomen.

Sanering van bedrijfsafvalwater

De heer *Rudi Daems* heeft opmerkingen bij de voorgestelde wijziging van artikel 32septies, §4, van de wet van 26 maart 1971 (artikel 33ter van het amendement). De voorgestelde wijziging houdt in dat het aantal bedrijven dat een contract met Aquafin kan sluiten voor de sanering van afvalwater wordt uitgebreid. Dit blijkt ook mogelijk te zijn voor bedrijven met problematisch afvalwater, dat niet aan de lozingsvoorwaarden voldoet. Die mogelijkheid wordt alleszins niet expliciet uitgesloten. Dit is volgens het lid onlogisch: in het kader van het responsabiliseren van bedrijven zou het aangewezen zijn in de wet in te schrijven dat bedrijven die niet voldoen aan de criteria, niet kunnen lozen in de openbare saneringsinfrastructuur.

De *minister* meent dat er niet direct een alternatief is voor deze bedrijven, die hun afvalwater toch ergens moeten lozen.

De heer *Rudi Daems* meent dat de bedrijven op hun verantwoordelijkheid moet worden gewezen en dat ze moeten worden aangezet zelf het afvalwater te zuiveren. Dat kan door niet toe te staan dat ze een overeenkomst sluiten met Aquafin voor de sanering van hun afvalwater. Het gevolg van de nu voorgestelde aanpak is dat een deel van de zuiveringslast door het gewest wordt gedragen.

De *minister* antwoordt dat hij voorstander is van een pragmatische oplossing voor de bedrijven die niet zelf zuiveren. Indien deze bedrijven het water ongezuiverd zouden lozen, zou dat ook nadelig zijn voor het leefmilieu. Bovendien zullen deze bedrijven betalen voor de sanering van het afvalwater door Aquafin.

De heer *Rudi Daems* heeft ook een vraag over de voorgestelde wijziging van artikel 35quinquies, §1, van de wet van 26 maart 1971 (artikel 33sexies van het amendement). De a-factor in de berekeningsformule wordt op nul gezet voor bepaalde categorieën van grootverbruikers-oppervlaktewaterlozers. Geldt de verlaagde heffing ook voor die bedrijven die lozen op een openbare riool dat in oppervlaktewater terecht komt?

Namens de *minister* wordt geantwoord dat het artikel enkel van toepassing is op de bedrijven die zelf zuiveren en daarna op oppervlaktewater lozen. Een aantal heffingsplichtigen hebben een lozings- of milieuvergunning voor het lozen op riool maar met normen oppervlaktewater. De wijziging streeft een gelijke behandeling na.

De heer *Rudi Daems* vraagt verduidelijking bij de reductie die bepaalde economische sectoren krijgen op de afvalwaterheffing in de voorgestelde tekst van artikel 35vicies van de wet van 26 maart 1971 (artikel 33novies van het amendement).

De heer *Bart Martens* antwoordt dat de wet van 26 maart 1971 reeds een socio-economische correctie op de afvalwaterheffing bevat voor deze sectoren. De bedoeling was dat die geleidelijk zou stijgen. Wegens de moeilijke economische situatie in de sector van de textielbedrijven en de wasserijen wordt de correctiefactor van 2005 nu bestendig voor deze sectoren. Daartegenover staat wel dat bij de grondwaterheffing een ecologische (gebieds)factor wordt ingevoerd. Zoals bekend, zijn de watervoerende lagen in het sokkelsysteem sterk overbemaald en met uitputting bedreigd.

De heer *Rudi Daems* stelt dat zijn fractie betreurt dat de correctiefactor, en dus de verlaagde heffing, voor deze sectoren wordt bestendig op het niveau van 2005 en dat voor een onbepaald aantal jaren. In de tekst wordt de factor immers vastgesteld op 0,850 voor “2005 en volgende”, daar waar aanvankelijk in een stijging was voorzien vanaf 2006.

Verwijzing naar uitvoeringsbesluit

De heer *Rudi Daems* stelt vast dat in de voorgestelde tekst van §4 van het nieuwe artikel 16quinquies van het decreet van 24 mei 2002 (artikel 33sexies decies van het amendement) wordt verwezen naar het besluit van de Vlaamse Regering van 1 juni 1995. Het is volgens het lid legistisch niet correct te verwijzen naar een uitvoeringsbesluit, ook de Raad van State heeft daar in het verleden opmerkingen over gemaakt.

Namens de *minister* wordt geantwoord dat er precedents zijn en dat in het artikel wordt verwezen naar een bestaand en gekend uitvoeringsbesluit. Het heeft weinig zin de bepalingen uit het uitvoeringsbesluit in het decreet te herhalen.

Het amendement wordt aangenomen met 9 stemmen tegen 5.

In de tekst aangenomen door de commissies wordt het nieuwe hoofdstuk vernummerd in hoofdstuk XIX en de artikelen vernummerd in de artikelen 45 tot 63.

II. EINDSTEMMING

Het geheel van de aan de commissie toegewezen hoofdstukken wordt aangenomen met 9 stemmen bij 5 onthoudingen.

De verslaggever,

Hilde CREVITS

De voorzitter,

Patrick LACHAERT
